

[Pradžia](#) > ... > [Šeimos Teisė Ir Paveldėjimas](#) > [Skyrybos Ir Gyvenimas Skyrium](#) > [Netherlands](#)

Skyrybos ir gyvenimas skyrium

Turinį pateikė

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Nyderlandai

1 Kokios yra santuokos nutraukimo sąlygos?

Prašymą nutraukti santuoką gali pateikti abu sutuoktiniai kartu (bendras prašymas) arba vienas iš sutuoktinių (vienašališkas prašymas). Bet kuriuo atveju procesas turi būti pradėdamas pateikiant prašymą (nyderl. *verzoekschrift*) (žr. atsakymą į 11 klausimą).

Per santuokos nutraukimo procesą – tiek sutuoktinių inicijuojamą kartu, tiek vienašališką – sutuoktiniai turi būti atstovaujami advokato. Santuokos nutraukimo byla nagrinėja pareiškėjo arba vieno iš pareiškėjų gyvenamosios vietos apygardos teismas (*rechtbank*). Prašymą nutraukti santuoką galima pateikti bet kuriuo metu po santuokos sudarymo – nereikalaujama, kad sutuoktiniai būtų susituokę tam tikrą laikotarpį. Santuokos nutraukimas įsigalioja, kai gimimų, mirčių, santuokų ir registruotos partnerystės registre (*registers van de burgerlijke stand*, toliau – civilinės metrikacijos registras) padaromas įrašas apie teismo sprendimą. Šiame registre įrašą apie santuokos nutraukimą galima padaryti tik tuomet, kai sprendimas nebegali būti skundžiamas (galutinis sprendimas). Šiame registre įrašą apie santuokos nutraukimą reikia padaryti per 6 mėnesius nuo tos dienos, kurią sprendimas galutinai įsiteisėja, priešingu atveju sprendimas nustoja galioti ir registre nebegalima padaryti įrašo apie santuokos nutraukimą. Jeigu santuoka sudaryta užsienyje ir užsienio santuokos liudijimas neregistruotas Nyderlandų civilinės metrikacijos registre, įrašas apie sprendimą nutraukti santuoką (priimtą Nyderlandų teismo) padaromas specialiaame Hagos savivaldybės civilinės metrikacijos registre.

2 Kokie yra santuokos nutraukimo pagrindai?

Nyderlandų teisėje yra vienas santuokos nutraukimo pagrindas – negrįžtamas santuokos iširimas. Santuoka laikoma negrįžtamai iširusia, jeigu sutuoktiniams tolesnis gyvenimas kartu tampa nepakeliamas ir nėra jokios galimybės atkurti tinkamus santuokinius santykius. Kai prašymą pateikia tik vienas iš sutuoktinių, pareiškėjas turi nurodyti, kad santuoka iširo negrįžtamai, o jei kitas sutuoktinis su tuo nesutinka, pareiškėjas privalo pateikti įrodymų. Teismas nustato, ar santuoka yra negrįžtamai iširusi. Jei teikiamas bendras prašymas nutraukti santuoką, santuoka nutraukiama tuo pagrindu, kad abu sutuoktiniai mano, jog jų santuoka iširo negrįžtamai.

3 Kokios yra santuokos nutraukimo teisinės pasekmės:

3.1 asmeniniams sutuoktinių santykiams (pvz., teisei rinktis pavardę),

Išsituokęs asmuo gali sudaryti naują santuoką arba registruotą partnerystę. Santuokos nutraukimas gali turėti su naudojimu buvusio sutuoktinio pavarde susijusių pasekmių. Buvęs sutuoktinis gali kreiptis į teismą, kad būtų panaikinta kito buvusio sutuoktinio teisė naudoti jo pavardę. Toks prašymas gali būti teikiamas tik jei yra tam pagrįstų priežasčių ir nėra toje santuokoje gimusių vaikų.

3.2 sutuoktinių turto padalijimui,

Įstatymų nustatyta sistema

Nuo 2018 m. sausio 1 d. taikoma sistema, nustatyta įstatymų, yra riboto turto bendrumo (*beperkte*)

gemeenschap van goederen) režimas. Tai reiškia, kad bendras sutuoktinių turtas yra tik tas turtas ir skolos, kuriuos sutuoktiniai kartu turėjo iki santuokos, ir visas turtas bei skolos, kuriuos sutuoktiniai įgijo būdami santuokoje. Visas iki santuokos kartu įgytas turtas ir santuokoje bendrai įgytas turtas sudaro bendrą sutuoktinių turtą (*boedelmenging*). Iki santuokos arba santuokoje susidariusias bendras skolas kartu turi abu sutuoktiniai, nepriklausomai nuo to, kuris sutuoktinis įsiskolino. Kreditorius gali išieškoti skolą iš bendro sutuoktinių turto. Įstatymų nustatytas turto bendrumo režimas neapima turto ir skolų, iki santuokos priklausiusių tik vienam iš sutuoktinių. Jie lieka to sutuoktinio privati nuosavybė. Įstatymų nustatytas riboto turto bendrumo režimas taip pat neapima palikimo ir dovanų, nepriklausomai nuo to, kada jie gauti. Iki santuokos ir santuokos metu gautas palikimas ir dovanos lieka atitinkamo sutuoktinio privati nuosavybė.

Sutuoktiniams, kurie susituokė anksčiau negu įsigaliojo įstatymų nustatytas riboto turto bendrumo režimas (t. y. kurių santuokos data yra iki 2018 m. sausio 1 d.), taikomas įstatymų nustatytas visiško turto bendrumo režimas. Šiuo atveju iš esmės visa iki santuokos ar santuokoje sutuoktinių įgyta nuosavybė yra bendro turto dalis. Visas kiekvienam iš sutuoktinių priklausantis turtas sudaro bendrą turtą (*boedelmenging*). Taip pat iš esmės visos iki santuokos ar santuokos metu susidariusios skolos yra bendri sutuoktinių įsipareigojimai, nepriklausomai to, kuris iš sutuoktinių įsiskolino. Kreditorius gali išieškoti skolą iš viso bendro sutuoktinių turto.

Ir pagal riboto turto bendrumo režimą, ir pagal iki 2018 m. sausio 1 d. taikytą visiško turto bendrumo režimą turto bendrumas panaikinamas nutraukiant santuoką, t. y. kai civilinės metrikacijos registre padaromas įrašas apie teismo sprendimą nutraukti santuoką. Nuo to momento bendro sutuoktinių turto nebėra. Nutraukus santuoką, bendras turtas turi būti padalytas. Būtina nustatyti, kokia bendro turto dalis priklauso kiekvienam sutuoktiniui. Pagal bendrą taisyklę kiekvienam sutuoktiniui priklauso pusė bendro turto. Sutoktiniai gali nuspręsti nesilaikyti šios taisyklės ir susitarime dėl santuokos nutraukimo (*echtscheidingsconvenant*) arba tuo metu, kai dalijamas turtas, gali pasirinkti kitokią tvarką.

Susitarimai dėl sutuoktinių turto

Sutuoktiniai gali pasirinkti kitą, o ne įstatymų nustatytą režimą, sudarydami susitarimą dėl sutuoktinių turto: jis sudaromas prieš santuoką arba (retais atvejais) esant santuokoje. Tokiais susitarimais nustatomos turto padalijimo santuokos nutraukimo atveju taisyklės.

3.3 sutuoktinių nepilnamečiams vaikams,

Vaikų globos teisės

Nutraukus santuoką, abu tėvai, kaip ir santuokoje, tebeturi bendros visų vaikų globos teises. Tik išimtiniais atvejais teismo gali būti prašoma suteikti globos teises tik vienam iš tėvų. Prašymą, kad globos teisės būtų suteiktos tik vienam iš tėvų, gali pateikti vienas iš tėvų arba abu tėvai. Tas iš tėvų, kuriam nesuteikta globos teisių, turi teisę bendrauti su vaiku. Bet kuris iš tėvų arba abu tėvai gali prašyti teismo nustatyti bendravimo su vaiku tvarką.

Vaiko išlaikymas

Jei po santuokos nutraukimo tėvai išlaiko bendros vaikų globos teises, jie turėtų susitarti dėl vaikų auginimo finansinių aspektų. Jie taip pat gali prašyti, kad nuostatas dėl to nustatytų teismas. Jeigu sutuoktiniai negali pasiekti susitarimo, teismas gali nustatyti pinigų sumą, kuri turi būti mokama kaip išlaikymas. Jei globos teisės suteikiamos tik vienam iš tėvų, teismas, gavęs prašymą, įvertina, kiek lėšų kitas iš tėvų turėtų skirti vaikų auginimo išlaidoms padengti. Iš esmės tėvai turėtų patys susitarti dėl mokėjimo. Daugiau informacijos apie tai galima rasti [Nacionalinės išlaikymo išmokų surinkimo agentūros \(Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen\)](#) svetainėje.

3.4 pareigai suteikti išlaikymą kitam sutuoktiniui?

Sutuoktinio išlaikymo prievolė išlieka po santuokos pabaigos. Kai buvusio sutuoktinio pajamų nepakanka jo pragyvenimo išlaidoms padengti ir negalima pagrįstai tikėtis, kad jis uždirbs pakankamai pajamų, teismas sprendime nutraukti santuoką arba vėlesniame sprendime gali šio sutuoktinio prašymu nustatyti, kad kitas buvęs sutuoktinis turi mokėti jo išlaikymo išmoką. Šią išmoką teismas gali nustatyti sprendime nutraukti santuoką arba vėlesniame sprendime. Apskaičiuodamas šią išmoką teismas atsižvelgia į buvusio sutuoktinio, kuriam bus mokama ši išmoka, poreikius ir į kito buvusio sutuoktinio finansinius išteklius. Gali būti atsižvelgiama

ir į nefinansinius veiksmus, pvz., į santuokos trukmę ar į tai, kaip ilgai sutuoktiniai gyveno kartu. Jeigu teismas nenustato išlaikymo prievolės termino, ji pasibaigia po 12 metų. Buvusio sutuoktinio, kuriam reikia išlaikymo, prašymu teismas šį laikotarpį gali pratęsti tais atvejais, kai yra finansinių sunkumų. Iš esmės, jeigu santuoka truko trumpai (trumpiau nei 5 metus) ir joje negimė vaikų, išlaikymo išmokų mokėjimo laikotarpis yra ne ilgesnis nei pačios santuokos trukmė. Jeigu sutuoktiniai arba buvę sutuoktiniai susitaria dėl išlaikymo išmokų, jie tokį susitarimą gali įforminti susitarime dėl santuokos nutraukimo.

4 Ką praktikoje reiškia teisės terminas „gyvenimas skyrium (separacija)“?

Gyvenimas skyrium, arba separacija (*scheiding van tafel en bed*), yra teisinė priemonė, pagal kurią sutuoktiniai nustoja gyventi kartu, nors jų santuoka nesibaigia. Gyventi skyrium renkasi sutuoktiniai, kurie nori vienas nuo kito atsiskirti ir susitarti dėl tokio atsiskyrimo teisinių pasekmių, tačiau nori likti susituokę, pvz., dėl religinių ar finansinių priežasčių. Gyvenant skyrium išlieka susitaikymo galimybė. Gyvenimas skyrium pat gali būti tarpinis etapas iki santuokos nutraukimo. Gyvenimas skyrium įsigalioja, kai sutuoktinių turto registre padaromas įrašas apie tokį teismo sprendimą. Kaip ir santuokos nutraukimo atveju, tai turi būti padaryta per 6 mėnesius.

5 Kokios yra gyvenimo skyrium (separacijos) nustatymo sąlygos?

Vienintelis gyvenimo skyrium pagrindas – negrįžtamas santuokos iširimasis.

6 Kokios yra gyvenimo skyrium (separacijos) nustatymo teisinės pasekmės?

Gyvenimo skyrium pasekmės sutuoktinių turtui, vaikų globai (bendravimo teisėms), išlaikymo išmokoms ir pensijoms yra tokios pačios kaip ir nutraukus santuoką. Gyvenant skyrium, santuoka išlieka. Pagal įstatymus yra taip, kad sutuoktinis, gyvenantis skyrium, kito sutuoktinio mirties atveju nepaveldi jo turto. Jeigu, patvirtinus gyvenimą skyrium, sutuoktiniai nutaria, kad nori visiškai išsiskirti, jie po gyvenimo skyrium patvirtinimo gali pateikti prašymą nutraukti santuoką. Sutuoktinis, gyvenantis skyrium, gali gyventi su nauju partneriu ir kurti naują gyvenimą, tačiau negali sudaryti naujos santuokos ar registruotos partnerystės.

Vienašalis prašymas nutraukti santuoką po to, kai patvirtintas gyvenimas skyrium, negali būti pateiktas bet kuriuo metu: tokie vienašaliai prašymai gali būti teikiami tik po 3 metų laukimo termino, kuris tam tikrais atvejais gali būti teismo sutrumpintas iki vieno metų. 3 metų terminas pradedamas skaičiuoti nuo tos dienos, kai registre padaromas įrašas apie gyvenimą skyrium. Jei bendras prašymas nutraukti santuoką teikiamas po to, kai patvirtintas gyvenimas skyrium, laukimo termino nėra. Santuoka baigiasi tada, kai civilinės metrikacijos registre padaromas įrašas apie sprendimą nutraukti santuoką.

7 Ką praktikoje reiškia terminas „santuokos pripažinimas negaliojančia“?

Santuoka gali būti pripažinta negaliojančia tik teismo sprendimu, priimtu po to, kai pateiktas prašymas. Sudaryta santuoka negali būti pripažįstama negaliojančia *ex lege* (automatiškai). Kol santuoka nėra pripažinta negaliojančia, ji galioja. Įstatymuose nustatyta, pagal kokius pagrindus santuoka gali būti pripažįstama negaliojančia ir kas gali dėl to pateikti prašymą.

8 Kokios yra santuokos pripažinimo negaliojančia sąlygos?

Teisėje yra nustatyti prašymo pripažinti santuoką negaliojančia pagrindai, kai šalys yra susituokusios nepaisant:

- kliūčių sudaryti santuoką (minimalaus amžiaus reikalavimų, nepilnamečio sutikimo sudaryti santuoką nebuvimo, bigamijos, draudžiamo giminytės laipsnio);
- prievartos ar klaidos;
- santuokos fiktyvumo;
- vieno iš sutuoktinių psichikos sutrikimo;
- civilinės metrikacijos įstaigos pareigūno kompetencijos neturėjimo arba
- nepakankamų liudytojų.

9 Kokios yra santuokos pripažinimo negaliojančia teisinės pasekmės?

Santuokos pripažinimas negaliojančia taikomas atgaline data nuo santuokos sudarymo. Tai reiškia, kad, teismui pripažinus santuoką negaliojančia, ji laikoma niekada neegzistavusia. Tam tikromis aplinkybėmis gali būti daroma šio principo išimtis. Tokiu atveju santuokos pripažinimo negaliojančia pasekmės yra tokios pačios kaip ir santuokos nutraukimo. Pavyzdžiui, santuokoje, pripažintoje negaliojančia, gimę vaikai toliau laikomi abiejų tėvų vaikais. Kita išimtis susijusi su asmeniu, kuris laikė save sutuoktiniu, t. y. kuris nežinojo, kad santuoka yra negaliojanti. Šiuo klausimu žr. santuokos pripažinimo negaliojančia sąlygas, nurodytas atsakyme į 8 klausimą. Asmuo, laikęs save sutuoktiniu, gali, pvz., prašyti, kad kitas sutuoktinis mokėtų išlaikymą.

10 Ar yra alternatyvių neteisminių priemonių, kuriomis su santuokos nutraukimu susijusius klausimus būtų galima išspręsti nesikreipiant į teismą?

Mediacija santuokos nutraukimo bylose Nyderlanduose yra dažna. Padedant mediatoriui ir, prireikus, sutuoktinių advokatams, sutuoktiniai gali bandyti sudaryti susitarimą dėl santuokos nutraukimo ir jo pasekmių. Šios nuostatos įforminamos raštu sudaromame susitarime dėl santuokos nutraukimo. Susitarimas gali apimti tokius dalykus kaip turto padalijimas, išlaikymo prievolės ir vaiko auginimo išlaidos. Per mediacijos procesą sudarytą susitarimą teismas gali įtraukti į savo sprendimą.

Nyderlanduose veikia Šeimos advokatų ir santuokos nutraukimo mediatorių asociacija (*Vereniging van Familierechtadvocaten en Scheidingsbemiddelaars*), kurios nariai specializuojasi tokiose srityse kaip santuokos nutraukimas ir išlaikymo išmokos. Jų specializacija taip pat yra mediacija nutraukiant santuoką ir visi susiję dalykai. Daugiau informacijos: <https://www.verenigingfas.nl/>.

11 Kur turėčiau pateikti prašymą (skundą) nutraukti santuoką, nustatyti gyvenimą skyrium (separaciją) arba santuoką pripažinti negaliojančia? Kokių formos reikalavimų reikia laikytis ir kokius dokumentus turėčiau pridėti prie prašymo?

Prašymas

Santuokos nutraukimo procesas visada pradedamas prašymu teismui (*verzoekschrift*). Šiame prašyme turi būti nurodyta sutuoktinių pavardė, vardai ir įprastinė arba nuolatinė gyvenamoji vieta. Jeigu yra nepilnamečių vaikų, ta pati informacija turi būti pateikta ir apie tuos vaikus. Pareiškėjas taip pat gali prašyti papildomos su santuokos nutraukimu susijusios pagalbos (*nevenvoorzieningen*). Teismas gali skirti papildomą pagalbą, be kita ko, dėl:

- nepilnamečių vaikų globos ir bendravimo su jais teisių;
- vaikų ir (arba) buvusio sutuoktinio išlaikymo;
- sutuoktinių turto padalijimo arba režimo, nustatyto susitarime dėl sutuoktinių turto, panaikinimo;
- šeimos būsto naudojimo ir
- pensijų subalansavimo.

Pareiškėjo advokatas turi pateikti šį prašymą apygardos teismui (*rechtbank*). Jei pareiškėjas gyvena Nyderlanduose, prašymas gali būti pateiktas pareiškėjo gyvenamosios vietos apygardos teismui. Jei pareiškėjas Nyderlanduose negyvena, tačiau Nyderlanduose gyvena kitas iš sutuoktinių, prašymas turi būti nusiųstas kito iš sutuoktinių gyvenamosios vietos apygardos teismui. Jeigu abu sutuoktiniai gyvena ne Nyderlanduose, prašymas turi būti pateiktas Hagos apygardos teismui.

Dokumentai, kuriuos reikia pateikti

- Gyventojų registro išrašų (išduotų per pastaruosius 3 mėnesius) dėl abiejų sutuoktinių, kuriuose nurodoma jų pilietybė, civilinė būklė ir, jeigu sutuoktinis nėra Nyderlandų pilietis, atvykimo į Nyderlandus data, originalai. Jei vienas iš sutuoktinių yra Nyderlandų pilietis, o kitas ne, turi būti nurodyta apsigyvenimo Nyderlanduose data.

- Gimimų registro išrašų (išduotų per pastaruosius 3 mėnesius) dėl bet kokių nepilnamečių vaikų originalai.
- Santuokų registro išrašo (kurį galima gauti santuokos sudarymo vietoje rotušėje ir kuris turi būti išduotas per pastaruosius 3 mėnesius) originalas. Jei santuoka sudaryta užsienyje, pakanka pateikti santuokos liudijimo originalą arba senesnį registro išrašą.
- Taip pat, jeigu yra nepilnamečių vaikų, pateikiamas vaikų auklėjimo planas. Vaikų auklėjimo plane nustatoma tėvų sutarta vaikų auklėjimo tvarka ir jame gali būti numatyta kasdienė vaikų priežiūra, jų ugdymas, sportinė veikla, sveikatos priežiūra, kas bus daroma ypatingomis dienomis, kaip antai per atostogas ir valstybines šventes, ir kaip bus tvarkomi finansai ir praktiniai aspektai (vaikų paėmimas ir grąžinimas).

12 Ar galima gauti teisinę pagalbą proceso išlaidoms padengti?

Jei pareiškėjas negali padengti visų ar dalies naudojimosi advokato ar mediatoriaus paslaugomis išlaidų, jis gali turėti teisę tam tikromis sąlygomis gauti subsidijuojamą teisinę pagalbą. Teisinės pagalbos valdyba (*Raad voor Rechtsbijstand*) teisinę pagalbą subsidijuoja tik per joje registruotus mediatorius. Daugiau informacijos apie tinkamumą gauti teisinę pagalbą sąlygas rasite <https://www.rvr.org/>.

Teisė į subsidijuojamą teisinę pagalbą taikoma ir tarpvalstybiniuose ginčiuose, jei pareiškėjas gyvena ne Nyderlanduose, o kitoje ES valstybėje, pagal ES direktyvą dėl teisinės pagalbos tarptautiniuose ginčiuose (OL L 26, 2003 1 31). Prašymą suteikti subsidijuojamą teisinę pagalbą galima pateikti Hagos teisinės pagalbos valdybai naudojant standartinę toje direktyvoje nustatytą formą, kuri visose valstybėse narėse yra vienoda. Prireikus Teisinės pagalbos valdyba gali padėti pareiškėjams pasirinkti advokatą. Daugiau informacijos rasite <https://www.rvr.org/>.

Pareiškėjai, gyvenantys ne ES, gali tam tikromis aplinkybėmis, kai taikoma tarptautinė sutartis ar konvencija, gauti teisinę pagalbą Nyderlanduose. Šiuo atžvilgiu svarbios yra šios sutartys: Hagos konvencija dėl civilinio proceso (1954 m.), Europos sutartis dėl teisinės pagalbos prašymų perdavimo (1977 m.) ir Hagos konvencija dėl tarptautinės teisės kreiptis į teismą (1980 m.). Šiose sutartyse yra nuostata, pagal kurią susitariančiųjų valstybių piliečiai iš esmės turi teisę gauti nemokamą teisinę pagalbą visose kitose susitariančiose valstybėse tokiomis pačiomis sąlygomis kaip ir tų valstybių piliečiai. Tokiais atvejais Nyderlanduose reikia prašyti pareiškėjo įprastinės gyvenamosios vietos kompetentingos institucijos išduoti lėšų trūkumo deklaraciją (*verklaring van onvermogen*). Ši institucija teisinės pagalbos prašymą ir lėšų trūkumo deklaraciją nusiunčia šalies, kurioje turi būti suteikta teisinė pagalba, kompetentingai institucijai. Tuomet pastaroji valstybė įvertina, ar pareiškėjas turi teisę gauti nemokamą teisinę pagalbą.

13 Ar galima apskųsti teismo sprendimą dėl santuokos nutraukimo, gyvenimo skyrium (separacijos) nustatymo arba santuokos pripažinimo negaliojančia?

Taip, apeliacinį skundą galima pateikti apeliacinio teismo (*gerechtshof*) raštinei per 3 mėnesius nuo sprendimo nutraukti santuoką priėmimo dienos. Apeliacinio teismo sprendimą paprastai kasacine tvarka galima ginčyti Aukščiausiąjame Teisme (*Hoge Raad der Nederlanden*). Ir šiuo atveju apeliantai turi būti atstovaujami advokato.

14 Ką turėčiau daryti, kad kitos valstybės narės teismo priimtas sprendimas dėl santuokos nutraukimo, gyvenimo skyrium ar santuokos pripažinimo negaliojančia būtų pripažintas šioje valstybėje narėje?

Nuo 2022 m. rugsėjo 1 d. ES valstybėse narėse taikomas 2019 m. birželio 25 d. Tarybos reglamentas (ES) 2019/1111 dėl jurisdikcijos ir sprendimų, susijusių su santuoka ir tėvų pareigomis bei tarptautiniu vaikų grobimu, pripažinimo ir vykdymo (nauja redakcija) (reglamentas „Briuselis IIb“). Juo panaikintas reglamentas „Briuselis IIa“ – 2003 m. lapkričio 27 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2201/2003 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų, susijusių su santuoka ir tėvų pareigomis, pripažinimo bei vykdymo, panaikinantį Reglamentą (EB) Nr. 1347/2000. Reglamentas „Briuselis IIa“ tebetaikomas tik procesams, pradėtiems iki 2022 m. rugpjūčio 1 d., ir autentiškiems dokumentams bei susitarimams, kurie buvo oficialiai parengti ar užregistruoti arba tapo vykdytini iki 2022 m. rugpjūčio 1 d. Reglamentas „Briuselis IIb“ taikomas santuokos nutraukimui, gyvenimui skyrium (separacijai) ir santuokos pripažinimui negaliojančia. Pagal jo sąlygas sprendimai nutraukti santuoką, priimti

kitose valstybėse narėse (išskyrus Daniją), Nyderlanduose pripažįstami be jokios specialios procedūros (30 straipsnio 1 dalis). Panašiai jokios specialios procedūros nereikia norint atnaujinti civilinės būklės įrašus, pvz., kai santuokos liudijime turi būti įrašoma pastaba, kad santuoka yra nutraukta.

Bet kuri suinteresuotoji šalis gali pradėti teismo procesą siekdama nustatyti, ar kitoje valstybėje priimtas sprendimas nutraukti santuoką turėtų būti pripažintas. Reglamente „Briuselis IIb“ nustatyti keli pagrindai, kuriais remiantis gali būti atsisakyta pripažinti santuokos nutraukimą. Pavyzdžiui, toks pripažinimas negali prieštarauti viešajai tvarkai. Atsižvelgiama ir į tai, ar atsakovas (šalis, kuri nepateikė prašymo nutraukti santuoką) tinkamai informuotas apie procesą. Pats sprendimas nutraukti santuoką negali būti peržiūrimas iš esmės. Sprendimą priėmęs valstybės narės teismas pagal Reglamentą privalo šalies prašymu išduoti pažymą dėl to sprendimo (naudodamas standartinę formą). Šioje pažymoje pateikiama informacija apie sprendimo kilmės valstybę, duomenys apie proceso šalį, ar sprendimas priimtas atsakovui neatvykus į teismo posėdį, sprendimo pobūdis (pvz., sprendimas nutraukti santuoką ar sprendimas patvirtinti gyvenimą skyrium), sprendimo data ir sprendimą priėmęs teismas.

15 Į kurį teismą reikėtų kreiptis, siekiant užginčyti kitos valstybės narės teismo priimtą sprendimą dėl santuokos nutraukimo, gyvenimo skyrium ar santuokos pripažinimo negaliojančia? Kokia tvarka taikoma šiais atvejais?

Jei suinteresuotoji šalis nori pareikšti prieštaravimą užsienyje priimto sprendimo nutraukti santuoką pripažinimui Nyderlanduose, ji gali savo įprastinės gyvenamosios vietos apygardos teismui, kuriame vyksta laikinosios pagalbos suteikimo procesas (*voorzieningenrechter*), pateikti prašymą nepripažinti sprendimo.

16 Kokios valstybės teisė taikoma santuokos nutraukimo bylose kai sutuoktiniai negyvena šioje valstybėje narėje arba jų pilietybės skiriasi?

2012 m. sausio 1 d. įsigaliojo Nyderlandų civilinio kodekso (*Burgerlijk Wetboek*) 10 knyga. Civilinio kodekso 10 knygoje pateiktos teisės kolizijos taisyklės, pagal kurias nustatoma taikytina teisė.

Pagal pagrindinę taisyklę, nepaisant sutuoktinių pilietybės ir įprastinės gyvenamosios vietos, teismai visada taiko Nyderlandų santuokos nutraukimo teisę. Jeigu, pvz., prašymą nutraukti santuoką Nyderlanduose pateikia susituokę asmenys, kurie abu yra Belgijos piliečiai, gyvenantys Nyderlanduose, automatiškai taikoma Nyderlandų santuokos nutraukimo teisė. Ši taisyklė netaikoma vieninteliu atveju – kai sutuoktiniai pasirenka santuokos nutraukimui taikytiną teisę. Tą pačią pilietybę turintys sutuoktiniai gali pasirinkti, kad per jų santuokos nutraukimo procesą būtų taikoma jų kilmės šalies teisė, o ne Nyderlandų teisė. Taigi, pvz., Belgijos piliečių pora gali pasirinkti, kad būtų taikoma Belgijos santuokos nutraukimo teisė.

Šis tinklalapis priklauso portalui [Jūsų Europa](#).

Laukiame jūsų [atsiliepimų](#) apie tai, kiek naudinga pateikta informacija.

■ Paskutinis naujinimas: 12/12/2024

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.